

Tid Torsdagen den 9 mars 2017 kl. 17.00 – 17.10
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justerat Tisdagen den 21 mars 2017

Jan Valeskog

Joakim Larsson

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Jan Valeskog (S) ordföranden

Joakim Larsson (M) vice ordföranden

Margareta Stavling (S)

Lennart Tonell (MP)

Rikard Warlenius (V)

Monika Jenks (M)

Torbjörn Erbe (M)

Mattias Keresztesi (M)

Abit Dundar (L)

Tjänstgörande ersättare:

Anna Forssell (S)

för Anders Göransson (S)

Birger Kato (S)

för Maria-Elsa Salvo (S)

Anna Bäcklund (MP)

för Vakant (MP)

Marie-Louise Gudmundsson (M)

för Alexandra Östback (M)

Ersättare:

Elsemarie Bjellqvist (S)

Veronica Eriksson (MP)

Maria Ljuslin (V)

Jihad Adlouni (M)

Emilie Fors (L)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Håkan Falk, Ann-Charlotte Bergqvist, Göran Carlberg, Gunnar Jensen, Sara Lundén, Lena Mittal, Martin Nord och Pia Ström Sjöberg samt borgarrådssekreterarna Oscar Lavelid och Daniel Carlsson Mård och personalföreträdaren Luis Lopez för §§ 1-7.

§ 1 **Val av justerare och tid för justering**

Beslut

Exploateringsnämnden utser vice ordföranden Joakim Larsson (M) att tillsammans med ordföranden Jan Valeskog (S) justera dagens protokoll.

Justering sker tisdagen den 21 mars 2017.

§ 2 **Frågor för beredning och eventuell information från kontoret**

Skrivelse för beredning

Anmälan görs av inkomna skrivelser till exploateringsnämnden enligt följande:

1. Konsekvenser för exploateringsnämndens budget med de reviderade förslagen till nya tomträttsavgälder, från Joakim Larsson m.fl. (M), dnr E2017-00760.

Beslut

Exploateringsnämnden överlämnar skrivelsen till exploateringskontoret för beredning.

§ 3 **Anmälan av inkomna skrivelser till exploateringsnämnden**

Inkomna skrivelser m.m. till exploateringsnämnden enligt förteckningar från den 21 februari 2017 och från den 9 mars 2017 anmäls.

§ 4 **Anmälan av delegationsbeslut fattade inom exploateringskontoret**

Dnr E2017-00069

Beslut

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 17 februari 2017.

§ 5

Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor

Dnr E2016-00043

Protokoll nr 10/2016 från sammanträde med stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor från den 6 december 2016 anmäls.

§ 6

Val av ordförande för exploateringsnämndens strategiråd för år 2017. Återremiss från exploateringsnämnden den 2 februari 2017

Dnr E2016-04201

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att bordlägga ärendet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 14 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

§ 7

Anmälan av ekonomisk uppföljning februari 2017

Dnr E2017-00363

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 20 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 8

Lokalt tiggeriförbud. Motion (2016:118) från Anna König Jerlmyr m.fl. (M). Svar på remiss

Dnr E2016-04090

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att besvara remissen med kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 27 januari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP), Rikard Warlenius (V) och Abit Dundar (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen och att därutöver anföra:

Under den socialdemokratiskt ledda majoritetens styre av Stockholm har situationen med illegala boplatser i offentliga miljöer eskalerat och blivit ohållbar. Boplatser fortsätter att spridas och personal tvingas att städa efter att människor utträttat sina behov exempelvis på förskolors lekplatser. Det är såväl omänskligt som sanitärt oacceptabelt. Moderaterna har tidigare föreslagit att ge ordningsvakter ett utökat mandat att avhysa illegala boplatser. Socialdemokraterna i Stadshuset och regeringskansliet har dock slagit dövörat till och står handfallna inför en situation som blir alltmer ohållbar, som

strider mot mänsklig värdighet och samtidigt eroderar tilltron till rättssamhället.

Ett tiggeriförbud handlar inte, till skillnad från vad som retoriskt påstås i debatten, om att blunda för människors utsatthet eller att tro att det går att förbjuda fattigdom. Tvärtom. Att försörja sig genom att tigga, att etablera boplatser på annans mark eller att utträta sina behov på lekplatser och i parker är oacceptabelt ur såväl ett mänskligt som socialt och sanitärt hänseende. Att från det offentliga stå överksam inför denna utveckling kan inte på något sätt påstås vara en lösning för att bryta utanförskap.

Vi instämmer med förvaltningen om att förbud mot tiggeri inte i sig utgör en permanent lösning på den utmaning vi ser. Vi anser dock att det är ett verktyg som delvis kan behöva användas för att kortsiktigt komma tillrätta med de mest akuta problemen. På längre sikt krävs givetvis andra åtgärder för att komma åt grundorsaken till problematiken. Det handlar främst om att utsatta EU-medborgare måste behandlas med respekt och fritt från diskriminering i sina hemländer. Ett tiggeriförbud kan inte stå som en ensam lösning. Arbetet mellan polis och socialtjänst i Rumänien och Sverige med uppsökande arbete måste stärkas. Moderaterna vill även se att ett toppmöte initieras på EU-nivå om mänskliga rättigheter, samt sanktioner mot medlemsländer som utsätter sin befolkning för diskriminering och förtryck. Moderaterna påbörjade även under förra mandatperioden arbetet med att rikta ekonomiskt stöd till frivilligorganisationer i hemländerna. Detta tillvaratogs dessvärre aldrig av Socialdemokraterna efter maktskiftet 2014.

En annan aspekt som har uteblivit i debatten är att många av de som tigger utnyttjas av kriminella nätverk. Det är vanligt förekommande att detta sker genom utpressning, hot om våld och människohandel. Enligt polismyndigheten har det skett en kraftig ökning av människohandel för tiggeriändamål, därtill förekommer ett stort mörkertal.

På grund av att den socialdemokratiskt ledda majoriteten har varit handlingsförlamad i frågan om olagliga boplatser befinner vi oss i en ohållbar situation. Att låta tiggeriet fortgå och utanförskapet växa är inte acceptabelt, varken för de människor som tigger eller för övriga invånare i vår stad. Frågan om utsatta EU-medborgare sträcker sig över Stockholms och Sveriges gränser. Det är viktigt att ta in hela vidden av problemet utan skygglappar. Att tillåta tiggeri och illegala boplatser löser varken utsatthet, fattigdom eller

utnyttjande av människor. Motionen bör därför tillstyrkas.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP), Rikard Warlenius (V) och Abit Dundar (L).

Reservation

Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Abit Dundar (L) enligt följande:

Liberalernas utgångspunkt är att värna om den enskilda människans frihet och värdighet och den fria rörligheten, i enlighet med svensk lag. Stockholms stad ska fortsätta att ta ett socialt ansvar på hemmaplan, och samtidigt vara en röst för långsiktiga lösningar på EU-nivå.

Liberalerna säger nej till förslag om att förbjuda tiggeri eller inskränka den fria rörligheten. Vi välkomnar initiativ från enskilda och civilsamhället för att på olika sätt förbättra situationen för utsatta EU-migranter. Liberalerna ställer sig bakom de akutboenden, bland annat Vinternatt, som staden har bidragit till att inrätta. Vi vill också framhålla vikten av att lagar upprätthålls, bosättningar på allmän eller annans mark utan lov är inte tillåtna och ska beivras.

Den enda långsiktiga lösningen är att EU-migranternas hemländer, i dagsläget främst Rumänien och Bulgarien, gör upp med djupt rotad diskriminering, korruption och underutveckling och garanterar sina medborgare grundläggande sociala rättigheter och goda livschanser.

§ 9

Lokalt tiggeriförbud i Stockholms stad. Motion (2016:113) från Per Ossmer (SD) och Martin Westmont (SD). Svar på remiss

Dnr E2016-04091

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att besvara remissen med kontorets tjänsteutlåtande.

- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 27 januari 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) enligt följande:

Under den socialdemokratiskt ledda majoritetens styre av Stockholm har situationen med illegala boplatser i offentliga miljöer eskalerat och blivit ohållbar. Boplatser fortsätter att spridas och personal tvingas att städa efter att människor utträttat sina behov exempelvis på förskolors lekplatser. Det är såväl omänskligt som sanitärt oacceptabelt.

Ett tiggeriförbud handlar inte, till skillnad från vad som retoriskt påstås i debatten, om att blunda för människors utsatthet eller att tro att det går att förbjuda fattigdom. Tvärtom. Att försörja sig genom att tigga, att etablera boplatser på annans mark eller att utträta sina behov på lekplatser och i parker är oacceptabelt ur såväl ett mänskligt som socialt och sanitärt hänseende. Att från det offentliga stå överksam inför denna utveckling kan inte på något sätt påstås vara en lösning för att bryta utanförskap.

Moderaterna anser att det är regeringens ansvar att se över rådande regelverk och ge möjlighet till kommuner att utfärda lokala tiggeriförbud. Denna reglering bör vara tydlig om vad som är att betrakta som förbjudet tiggeri och vad som inte klassas som tiggeri. Ett tydligt regelverk gör att alla kommuner agerar lika och skapar inget rum för tolkningar. Förslagets effekter ska utvärderas efter ett år, innan beslut om permanent lagstiftning görs.

Vi instämmer med förvaltningen om att förbud mot tiggeri inte i sig utgör en permanent lösning på den utmaning vi ser. Vi anser dock att det är ett verktyg som delvis kan behöva

användas för att kortsiktigt komma tillrätta med de mest akuta problemen. På längre sikt krävs givetvis andra åtgärder för att komma åt grundorsaken till problematiken. Det handlar främst om att utsatta EU-medborgare måste behandlas med respekt och fritt från diskriminering i sina hemländer. Ett tiggeriförbud kan inte stå som en ensam lösning, exempelvis kan sanktioner riktas mot medlemsländer som utsätter sin befolkning för diskriminering och förtryck.

Särskilt uttalande lämnas av Abit Dundar (L) enligt följande:

Liberalernas utgångspunkt är att värna om den enskilda människans frihet och värdighet och den fria rörligheten, i enlighet med svensk lag. Stockholms stad ska fortsätta att ta ett socialt ansvar på hemmaplan, och samtidigt vara en röst för långsiktiga lösningar på EU-nivå.

Liberalerna säger nej till förslag om att förbjuda tiggeri eller inskränka den fria rörligheten. Vi välkomnar initiativ från enskilda och civilsamhället för att på olika sätt förbättra situationen för utsatta EU-migranter. Liberalerna ställer sig bakom de akutboenden, bland annat Vinternatt, som staden har bidragit till att inrätta. Vi vill också framhålla vikten av att lagar upprätthålls, bosättningar på allmän eller annans mark utan lov är inte tillåtna och ska beivras.

Den enda långsiktiga lösningen är att EU-migranternas hemländer, i dagsläget främst Rumänien och Bulgarien, gör upp med djupt rotad diskriminering, korruption och underutveckling och garanterar sina medborgare grundläggande sociala rättigheter och goda livschanser.

§ 10

Förslag till detaljplan för del av fastigheten Väsby 5:1, Kronåsen, Tureberg. Anmälan av svar på remiss

Dnr E2016-04328

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden noterar innehållet i remissvaret och lägger det till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 21 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 11

Mäljarbanan sträckan Spånga-Barkarby. Genomförandeavtal, överenskommelse om fastighetsreglering och markavtal med Trafikverket. Genomförandebeslut

Dnr E2016-00052

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner genomförandeavtal, överenskommelse om fastighetsreglering och markavtal för Mäljarbanan enligt kontorens gemensamma tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 27 januari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP), Rikard Warlenius (V) och vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) föreslår (se beslutet).
- 2) Abit Dundar (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut och att därutöver anföra:

Det är väsentligt att planering för gång- och cykeltrafikanter prioriteras i en stad där ekologisk hållbarhet skall premieras och där biltrafiken då måste begränsas. Utöver detta så är Bromsten en stadsdel i stark utveckling när det gäller bostäder och nya vägar. En cykel- och gångbro behöver därför

uppföras över järnvägen mellan Fristadsvägen och Bromstensvägen om genomfarten stängs. Sundbyskolan, Ellen Key-skolan, bussresenärer till linje 112 och idrottande barn och ungdomar från Bromsten passerar den vägen. De använder järnvägsövergången för att ta sig till skolan eller är bussresenärer på dag- och kvällstid då Bromstens idrottsplats används flitigt. På Bromstensvägen i kv. Ferdinand nr. 8, 10, 14 planeras en utbyggnad av studentbostäder och även detta tillskott av invånare kan komma att använda gångbron. Om passage via Fristadsvägen över järnvägen saknas kommer den starkt att begränsa rörligheten mellan områdena på båda sidor av spårområdet.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP), Rikard Warlenius (V) och vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M).

Reservation

Abit Dundar (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 12

Kungörande och inbjudan till granskning av järnvägsplan för Mäljarbanans ombyggnad av delen Duvbo-Spånga i Stockholms och Sundbybergs kommun, Stockholms län. Anmälan av svar på remiss

Dnr E2015-01215

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden noterar innehållet i remissvaret och lägger det till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 8 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 13**Markanvisning för skola inom del av fastigheten Akalla 4:1 i Husby till Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)**
Dnr E2017-00320**Beslut**

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för skola inom del av fastigheten Akalla 4:1 till Skolfastigheter i Stockholm AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 14**Exploateringsavtal med försäljning, för bostäder inom fastigheten Vandenberg 9 i Mariehäll med Niam V SIC AB. Genomförandebeslut**
Dnr E2015-00382**Beslut**

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner genomförandet av exploatering inom Vandenberg 9 omfattande investeringsutgifter om 25,3 mnkr och investeringsinkomster om 10,9 mnkr och ger kontoret i uppdrag att genomföra projektet.
- 2 Exploateringsnämnden godkänner försäljning av mark inom

Mariehäll 1:10 till Niam V SIC AB med en försäljningsinkomst om cirka 25,7 mnkr och ger kontoret i uppdrag att träffa exploateringsavtal med försäljning av mark enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 10 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Abit Dundar (L) enligt följande:

Stockholm behöver många nya bostäder och ny samhällsservice där bostäderna byggs. Detta ärende innehåller många nya bostäder men tyvärr har samhällsplaneringen i det område där de ska byggas fallerat när det kommer till tillgången på skolplatser. Det här beslutet handlar om markförsäljning för samhällsservice i anslutning till bostäder som är tänkta att byggas. Liberalerna vill gärna att staden säljer mark för detta ändamål men vi vill redan nu flagga för att vi anser att vi inte kommer säga ja till att starta fler bostadsbyggen i detta område tills det finns en beslutad lösning om nya skolplatser i området.

Behovet enligt stadens prognoser i Mariehäll/Annedal (exklusive nybyggnationen i Solvallastaden) visar på ett stort underskott av skolplatser redan i närtid. På några få års sikt råder ett underskott som motsvarar en helt ny Mariehällsskola i kapacitet.

Därför måste det finnas ett konkret förslag på lösning för en ny skola, en utpekad plats, innan vidare beslut om fler bostäder i området fattas. Liberalerna har drivit denna fråga hårt. Tusentals bostäder har nyligen fått klartecken och om vi inte börjar bygga en skola omgående kommer stora problem att uppstå när bostäderna står klara och barnen inte har någon skola att gå i.

Majoriteten duckar för sitt politiska ansvar och hänvisar till att inga nya start-PM för fler bostäder kommer komma fram förrän skolfrågan är löst. Samtidigt som man sitter på

nämnden och faktiskt fattar beslut om ännu fler bostäder vars nyinflyttade ungar inte kommer ha någon skola inom rimligt avstånd. Ett start-PM är ett beslut om att kontoret ska ta fram ett förslag till ny detaljplan som nämnden sedan beslutar om den ska antas eller inte. Att man har startat med att ta fram ett förslag kan inte fungera som argument i sig för att man ska anta förslaget. Läget kan ju ha förändrats sedan man startade. Man kan till exempel ha underlåtit att få fram politiska beslut för en skola som ska serva alla nya bostäder. Vilket är vad som har hänt i det aktuella området.

Majoriteten säger nu att det sker förhandlingar med en privat fastighetsägare om köpa en skollokal. Problemet är i väntan på denna förhandling kommer den plats som staden äger och som utbildningsförvaltningen pekat ut som möjligen den sista platsen i området som staden faktiskt har rådighet till (en del av Mariehäll 1:10) bebyggas med bostäder av ett av stadens egna bostadsbolag.

Därför säger vi i Liberalerna att alla ytterligare politiska beslut om att bygga bostäder i Mariehäll/Annedal måste bordläggas tills det finns ett konkret beslut om var en skola ska byggas. Att få fram en ny skola måste nu vara högsta prioritet för såväl utbildningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden.

§ 15

Bostäder inom fastigheten Hemholmen 1 i Vårberg med Elsafemhundranio KB. Tilläggsmarkanvisning

Dnr E2015-00504

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden tilläggsmarkanvisar cirka 110-120 lägenheter enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 10 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 16**Laglighetsprövning av exploateringsnämndens beslut 2016-11-10, § 26, om markanvisning för bostäder inom del av fastigheten Sättra 2:1 i Bredäng och Mälarhöjden till HSB Bostad AB som ankarbygggerre**

Dnr E2016-02822

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att till Förvaltningsrätten i Stockholm överlämna yttrande i mål nr 26524-16 enligt bilagt förslag, bilaga 2 till kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 9 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Abit Dundar (L) enligt följande:

Det är extremt viktigt för Stockholms utveckling att staden använder sitt stora markinnehav på ett sådant sätt att det på bästa sätt bidrar till det långsiktigt hållbara Stockholm vi alla eftersträvar. En transparent markanvisningsprocess och markförsäljningsprocess är nödvändig både ur ett ekonomiskt och ett demokratiskt perspektiv. Därför måste alla indikationer på att processen inte skulle vara transparent eller på att alla aktörer inte har möjlighet att konkurrera om att få köpa stadens mark på lika, meritokratiska villkor, tas på allra största allvar och om nödvändigt hanteras på särskilt sätt för

att säkerställa stadens oväld.

§ 17

Laglighetsprövning av exploateringsnämndens beslut 2016-11-10, § 24, om markanvisning för bostäder inom del av fastigheten Skärholmen 2:1 i Vårberg till ByggVesta AB som ankarbyggherre

Dnr E2016-02816

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att till Förvaltningsrätten i Stockholm överlämna yttrande i mål nr 26520-16 enligt bilagt förslag, bilaga 2 till kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 9 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Abit Dundar (L) enligt följande:

Det är extremt viktigt för Stockholms utveckling att staden använder sitt stora markinnehav på ett sådant sätt att det på bästa sätt bidrar till det långsiktigt hållbara Stockholm vi alla eftersträvar. En transparent markanvisningsprocess och markförsäljningsprocess är nödvändig både ur ett ekonomiskt och ett demokratiskt perspektiv. Därför måste alla indikationer på att processen inte skulle vara transparent eller på att alla aktörer inte har möjlighet att konkurrera om att få köpa stadens mark på lika, meritokratiska villkor, tas på allra största allvar och om nödvändigt hanteras på särskilt sätt för att säkerställa stadens oväld.

§ 18**Laglighetsprövning av exploateringsnämndens beslut 2016-12-15, § 29, om markanvisning för bostäder inom del av fastigheten Sättra 2:1 i Sättra till JEF Fastigheter AB och Einar Mattson Projekt AB**

Dnr E2016-03349

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att till Förvaltningsrätten i Stockholm överlämna yttrande i mål nr 783-17 enligt bilagt förslag, bilaga 2 till kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 9 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Abit Dundar (L) enligt följande:

Det är extremt viktigt för Stockholms utveckling att staden använder sitt stora markinnehav på ett sådant sätt att det på bästa sätt bidrar till det långsiktigt hållbara Stockholm vi alla eftersträvar. En transparent markanvisningsprocess och markförsäljningsprocess är nödvändig både ur ett ekonomiskt och ett demokratiskt perspektiv. Därför måste alla indikationer på att processen inte skulle vara transparent eller på att alla aktörer inte har möjlighet att konkurrera om att få köpa stadens mark på lika, meritokratiska villkor, tas på allra största allvar och om nödvändigt hanteras på särskilt sätt för att säkerställa stadens oväld.

§ 19

Laglighetsprövning av exploateringsnämndens beslut 2016-12-15, § 35, om markanvisning för bostäder inom fastigheten Enskede Gård 1:1 i Gamla Enskede till Åke Sundvall Projekt AB

Dnr E2016-02576

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att till Förvaltningsrätten i Stockholm överlämna yttrandet i mål nr 27547-16 och mål nr 45-17 enligt bilagt förslag, bilaga 3 till kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 30 januari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 20

Markanvisning för återvinningscentral, förbehandlingsanläggning, matavfallsanläggning, värmeverk och därmed samhörigt ändamål inom del av fastigheterna Tippen 2, Tippen 4 och Örby 4:1 i Högdalen och del av Gubbängen 1:1 i Fagersjö till Stockholm Vatten Avfall AB, AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad och Suez Recycling AB

Dnr E2015-01082

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för återvinningscentral, förbehandlingsanläggning, matavfallsanläggning, värmeverk

och därmed samhörigt ändamål, inom del av fastigheterna Tippen 2, Tippen 4 och Örby 4:1 i Högdalen och del av Gubbängen 1:1 i Fagersjö till Stockholm Vatten Avfall AB, AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad och Suez Recycling AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 9 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 21

Laglighetsprövning av exploateringsnämndens beslut 2016-12-15, § 44, avseende markanvisning för bostäder inom del av fastigheten Farsta 2:1 i Farsta Strand till MA Living & Partners AB

Dnr E2016-03230

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att till Förvaltningsrätten i Stockholm överlämna yttrande i mål nr 787-17 enligt bilagt förslag, bilaga 2 till kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 8 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Abit Dundar (L) enligt följande:

Det är extremt viktigt för Stockholms utveckling att staden använder sitt stora markinnehav på ett sådant sätt att det på bästa sätt bidrar till det långsiktigt hållbara Stockholm vi alla eftersträvar. En transparent markanvisningsprocess och markförsäljningsprocess är nödvändig både ur ett ekonomiskt och ett demokratiskt perspektiv. Därför måste alla indikationer på att processen inte skulle vara transparent eller på att alla aktörer inte har möjlighet att konkurrera om att få köpa stadens mark på lika, meritokratiska villkor, tas på allra största allvar och om nödvändigt hanteras på särskilt sätt för att säkerställa stadens oväld.

§ 22

Laglighetsprövning av exploateringsnämndens beslut 2016-12-15, § 28, om markanvisning för bostäder inom del av fastigheten Årsta 1:1 i Östberga till AB Stockholmshem

Dnr E2016-03502

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att till Förvaltningsrätten i Stockholm överlämna yttrande i mål nr 789-17 enligt bilagt förslag, bilaga 2 till kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 14 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Abit Dundar (L) enligt följande:

Det är extremt viktigt för Stockholms utveckling att staden använder sitt stora markinnehav på ett sådant sätt att det på bästa sätt bidrar till det långsiktigt hållbara Stockholm vi alla eftersträvar. En transparent markanvisningsprocess och markförsäljningsprocess är nödvändig både ur ett ekonomiskt och ett demokratiskt perspektiv. Därför måste alla indikationer på att processen inte skulle vara transparent eller på att alla aktörer inte har möjlighet att konkurrera om att få köpa stadens mark på lika, meritokratiska villkor, tas på allra största allvar och om nödvändigt hanteras på särskilt sätt för att säkerställa stadens oväld.

§ 23

Tillägg till och ändring i Överenskommelse om exploatering med överlåtelse av mark inom Hagastaden, Norrmalm, del av fastigheten Vasastaden 1:118 (kvarteren Helix & Innovationen) med Fastighetsaktiebolaget Hagasta

Dnr E2017-00226

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP) och Rikard Warlenius (V):

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att återremittera ärendet till exploateringskontoret för omförhandling av överenskommelsen om exploatering enligt följande:

I den nu befintliga överenskommelsen om exploatering framgår det att fyra våningsplan ska utgöras av publik yta med preliminär användning för restaurang och museum. I det förslaget till ny överenskommelse framgår det att enbart en våning ska bli publik yta. Exploateringskontoret och byggherren behöver återuppta en diskussion om hur en överenskommelse bör utformas så att större ytor än i det

liggande förslaget kan göras publika eller på annat sätt bidra till stadens kulturliv.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 februari 2017. Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Godkänner tillägg och ändring till överenskommelse om exploatering med överlåtelse av mark inom Hagastaden, Norrmalm, del av fastigheten Vasastaden 1:118 (kvarteren Helix & Innovationen) med Fastighetsaktiebolaget Hagasta.
- 2 Hemställer att kommunfullmäktige godkänner tillägg och ändring till överenskommelse om exploatering senast 2017-09-30.
- 3 Omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP) och Rikard Warlenius (V) föreslår att ärendet återremitteras (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.
- 3) Abit Dundar (L) föreslår att nämnden beslutar att avslå kontorets förslag till beslut och att därutöver anföra:

Liberalerna anser att de publika ytorna som i detta avtal föreslås utgå är en viktig del av attraktionskraften i det förslag som fastighetsägaren presenterade under urvalsprocessen. Tanken var att dessa märkesbyggnader, ”porten till Hagastaden” också skulle bli en intressant målpunkt för stockholmare och turister.

Dessutom anser vi att det är angeläget att viktiga delar av de förslag som staden förhåller sig till när vi har den här typen av processer inte förhandlas bort i senare skeden. En viss anpassning måste staden hålla öppet för, men de bärande idéerna i sina förslag måste byggherrar räkna med ska hålla hela vägen fram till genomförande. Det gäller särskilt frågor om hur vi bidrar till att utöka kvaliteten i stadslivet när vi bygger nytt.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner

att nämnden beslutar att återremittera ärendet.

Reservation

Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Abit Dundar (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 24**Slutredovisning av utbyggnad för handel inom fastigheten Södermalm 3:1 på Södermalm med Bonnier Fastigheter AB**

Dnr E2016-04250

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner slutredovisningen av utbyggnad för handel inom fastigheten Södermalm 3:1 på Södermalm med Bonnier Fastigheter AB.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 2 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 25**Utredning om en permanent koppling för gående mellan Katarinavägen och Stadsgårdskajen. Svar på uppdrag från kommunfullmäktige**

Dnr E2015-01315

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att bordlägga ärendet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 16 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

§ 26**Slutreglering av bytesavtal mellan Stockholms kommun och Stockholms läns landsting avseende Sabbatsberg 23 m.fl. inom Vasastaden**

Dnr E2017-00290

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner kontorets förslag till överenskommelse med Stockholms läns landsting i samband med slutreglering av bytesavtal enligt kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 27**Nya hastighetsgränser i Bromma, Rinkeby-Kista, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck. Svar på remiss**

Dnr E2016-04181

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 9 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP), Rikard Warlenius (V) och vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) föreslår (se beslutet).
- 2) Abit Dundar (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag till beslut och att därutöver anföra:

I exempelvis Vantör bidrar föreliggande förslag till att hastighetsgränsen utanför en förskola höjs från 30 till 40 km/h. Kontoret motiverar detta beslut med argumentet att ”till förskolan går barn tillsammans med en förälder”. Vi tycker inte att det är tillräckligt för att man ska nagga i kanten på förskolebarns säkerhet. Hastigheten ska aldrig överstiga 30 km/h på de vägar som ligger i nära anslutning till förskolor och skolor. Det är en viktig princip att det är lika överallt så att det blir lättare för bilister att komma ihåg.

Vidare är vi lite tveksamma till att blanda 10, 30, 50 och 70-skyltar med 20,40, 60 och 80-skyltar eftersom vi är oroade över att det blir otydligt och förvirrat bland trafikanterna. Redan i samband med att Riksdagen röstade igenom de nya hastighetsbestämmelserna 2007 diskuterades riskerna med att blanda hastigheter i 10-steg i hastighetsintervallet. Vi vill därför uppmana trafikkontoret att implementera beslutet med viss försiktighet samt med förstärkt skyltning för att undvika oklarheter.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan

Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP), Rikard Warlenius (V) och vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M).

Reservation

Abit Dundar (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 28**Boverkets förslag till ändring av byggregler (2011:6) föreskrifter och allmänna råd och (2016:12) byggnadens energianvändning. Anmälan av svar på remiss**

Dnr E2017-00187

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner anmälan.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 29**Markanvisning för kontor, handel m.m. inom fastigheten Orgelpipan 7 m.fl. på Norrmalm till Hufvudstaden AB**

Dnr E2016-01456

Bordlagt den 2 februari 2017, pkt 23

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för kontor och handel inom fastigheten Orgelpipan 7 och del av Norrmalm 4:53 till Hufvudstaden AB. Bostäder på platsen ska utredas. Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets

tjänsteutlåtande.

- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 11 januari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP), Rikard Warlenius (V) och vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) föreslår (se beslutet).
- 2) Abit Dundar (L) föreslår att nämnden beslutar att avslå markanvisningen för ytterligare kontor och handel för Orgelpipan 7 och att därutöver anföra:

Stockholm behöver fler bostäder i City, inte i huvudsak fler kontor. Vi vill inte göra om misstaget av att fortsätta kontoriserar City. Vi behöver också ha ett helhetsgrepp på utvecklingen av City. En höjning av Orgelpipan 7 enligt det som föreslås i denna markanvisning är ytterligare ett exempel på City-områdets förvandling som präglas av brist på helhetsgrepp. Gång på gång tar majoriteten fram ärenden utan att planen för City har presenterats. Tillsammans med bl a Trollhättan-fastigheterna och Hästskon 12 utgör förvandlingen ytterligare steg mot ett City med betydande skalförskjutningar, som på många sätt påverkar både estetik och funktion i staden. Detta utan att ytterligare exploatering av Orgelpipan 7 säkert tillför några bostäder alls.

City behöver förändras till att bli ett område där man både arbetar och bor. Behovet av fler bostäder är stort, inte minst på grund av det attraktiva läget. Därför räcker det inte med att markanvisningen endast innehåller meningen ”bostäder ska utredas”. Markanvisningar i City ska enligt Liberalerna innehålla minst en fjärdedel bostäder i enlighet med principen om en ”bostadskvadrat” för City, det vill säga att var fjärde tillbyggd kvadratmeter i City borde vara planerad för bostäder.

Utan ett sammantaget grepp om City-området där varje enskilt ärende ses i ljuset av helheten och utan ett rejält tillskott av bostäder kommer Liberalerna inte att bifalla förslaget i City som förslaget för Orgelpipan 7.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP), Rikard Warlenius (V) och vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M).

Reservation

Abit Dundar (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP) och Rikard Warlenius (V) enligt följande:

Det är glädjande att området kring centralstationen utvecklas. I takt med att järnvägsspåren överdäckas, Vasagatan byggs om och Klarabergsgatan blir bilfri skapas goda möjligheter till nya urbana kvaliteter i området. Det är viktigt att utvecklingen av Orgelpipan går i takt med övrig utveckling och därför är både urban och visionär vad gäller tillgänglighet och miljöstandard i både byggprocess och färdig fastighet.

Utöver detta anser exploateringsnämnden att projekt i denna del av staden verkar för att bidra till en levande stadsmiljö fler timmar under dygnet, detta kan ske genom publika lokaler eller verksamheter så som restauranger, eller hotell och bostäder. Det är också viktigt att hänsyn tas till tryggheten när ytan under Klarabergsviadukten minskar, särskilt i investeringar på den kvarvarande allmänna platsen och trappan ned mot Vasagatan.

Vid protokollet

Lena Mittal